

ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ У.Н.Р. В АМЕРИЦІ
UKRAINIAN DEMOCRATIC REPUBLIC'S GOVERNMENT AUXILIARY in USA, INC.

Address OP.DC.UNR - 1211 68th Avenue - Philadelphia, PA 19126, U.S.A.
Telephone: (215) 927-6996

В 60-ліття перебування на чужині

Від Державного Центру Української Народньої Республіки

В листопаді 1920 року сталася, певно, найбільша трагедія з часів нашої героїчної епопеї визвольної української війни років 1917—1920. В тому листопаді Уряд Української Народньої Республіки мусів під натиском загарбницьких військ червоної Москви покинути нашу тимчасову столицю Кам'янець Подільський, а українська регулярна армія в безперервних боях відійшла з кількох повітів наддніпрянського Поділля і перейшла на територію хоч і заселену українцями, але також уже заняту іншими чужинцями: за Збруч, до Галичини. Ні Уряд Української Народньої Республіки, ні також жадна частина Армії УНР Республіки не скапітулювали перед ворогом і не підписували не тільки миру, але навіть якоесь перемир'я з зaborьбою Москвою.

Після відходу на чужину — разом з кількома десятками тисяч нашого воїнства та цивільних урядовців наших міністерств і політичних українських діячів — Уряд Української Народньої Республіки на чолі з Головним Отаманом Симоном Петлюрою, а після його трагічної смерті в 1926 році в Парижі на чолі з його Наступником Андрієм Лівичиком, не припинив на чужині своєї діяльності. Цю свою діяльність, як діяльність легальної репрезентації української суверенної Держави, екзильний Уряд, чи, властиво, Державний Центр Української Народньої Республіки спирає на Законі з 12-го листопада 1920 р., виданого ще на власній території і встановлюючого переселення і тяглість від Українського Трудового Конгресу і Директорії Української Народньої Республіки. Цю діяльність, в тяжких еміграційних обставинах, Уряд УНР Республіки продовжував, щоб:

засвідчити перед цілим світом, що ні український народ, ні українське воїнство, ні легальна влада української Держави не схилилися і не сприйняли накинута брутальною військовою перевагою московсько-советської окупації і що покинута Україна т. зв. Українська Радянська Республіка з її узурпаторським урядом являють собою ніщо інше як чужоземну окупацію і колонію російсько-советської імперії;

по змозі сил опікуватися численною українською еміграцією, що опинилася на чужині;

провадити діяльність на міжнародному форумі, вказуючи на неправий і окупаційний характер московсько-советського режиму в Україні, і репрезентувати справжнє прагнення українського народу відновити свою суверенну, незалежну та соборну українську Державу;

удержувати зв'язок з українцями в окупованій Батьківщині, де от уже довгі десятиліття не припиняється спротив у різних формах — від збройних повстань до виступів українських діячів петлюрівського підпілля в рр. 1920—30-их, від дій УПА під час і безпосередньо після II світової війни, до виступів українських діячів з протестними акціями, як ще в 20—30-их роках (Спілка Визволення України і Спілка Української Молоді), так і саме під цю пору в акції українських дисидентів чи українського національного підпілля, спричинитися до налагодження культурного, наукового й економічного життя нашої еміграції.

Ці завдання екзильний Уряд УНР Республіки виконував у тяжких обставинах еміграційного життя, не маючи до того належних матеріальних засобів. Найтяжчим був період II світової війни, коли частина діячів нашого Уряду була конфінована гітлерівською владою у Варшаві чи Празі, а друга частина в Парижі завилася за західними альянтами в їх боротьбі проти гітлерівської Німеччини, але після окупації гітлерівськими військами Франції також стала об'єктом переслідувань тоталітарних ні-

мецьких властей.

Після II світової війни екзильний Уряд УНР Республіки вповні відновив свою діяльність і в році 1948 покликав до життя, як парламентарну українську екзильну репрезентацію, Українську Національну Раду на підставі Тимчасового Закону, що його проголосив тодішній Заступник Голови Директорії і Головний Отаман Андрій Лівичикий. Від того часу Державний Центр Української Народньої Республіки провадить свою діяльність у складі Президента, Віцепрезидента, Української Національної Ради й екзильного Уряду УНР Республіки. І хоч і в шораз то більш тяжких еміграційних умовах Державний Центр не припиняє і не припинить своєї діяльності аж до того часу, доки на українській етнографічній території не відновиться суверенна, незалежна і соборна Держава українського народу — Українська Народня Республіка.

У відзначення цієї сумної події — 60-ліття переходу українського війська й українського Уряду на чужину — ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР ПРОГОЛОШУЄ ЧАС ВІД ЛИСТОПАДА 1980 РОКУ ДО ЛИСТОПАДА 1981 РОКУ «ЮВІЛЕЙНИМ РОКОМ 60-РІЧЧЯ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ В ЕКЗИЛІ». Одночасно закликаємо все українське громадянство в діясторі підтримувати морально й матеріально діяльність нашого екзильного Уряду і всього Державного Центру.

За Державний Центр УНР Республіки в екзилі:

Микола Лівичикий —
Президент Української Народньої Республіки в екзилі
Микола Степаненко —
Віцепрезидент УНР
Володимир Біялів —
Голова Української Національної Ради
Ярослав Рудницький —
Голова Уряду УНР Республіки в екзилі

МАСОВО ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ У Н.Р. ПЛАТІТЬ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОДАТОК, ВПЛАЧУЙТЕ БІЛЬШІ СУМИ НА ФОНД ІМЕНА СИМОНА ПЕТЛЮРИ, ЩОБ ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ МІГ ЗДІЙСНЮВАТИ ЗАПОВІТ ГОЛОВНОГО ОТАМАНА СИМОНА ПЕТЛЮРИ.

15-го листопада 1980 року на підставі статті 17, п.3 і статті 31 Тимчасового Закону Президент Української Народної Республіки Микола Лівчицький іменував проф. д-ра Ярослава Рудницького на становище Голови Уряду УНР із задержанням його становища Керівника Ресорту Зовнішніх Справ. На підставі внесення нового Голови Уряду всі дотеперішні члени Уряду і їх Заступники затверджені декретом Президента УНР на їх дотихчасових становищах, а саме: Заступники Голови Уряду пані С.Бу-

кшова і п.п.П.Лимаренко й О.Сосна; члени Уряду п.п. М.Липовецький, О.Лисяк, ген.К.Мандзенко, Т.Онуферко, У.Самчук, В.Федорончук, М.Шпитко, А.Широкопест; Заступники членів Уряду п.п.Р.Богатюк та К.Луценко.

Головна Управа Об'єднання Прихильників Державного Центру УНР сердечно вітає новоіменованого Голову Уряду УНР в екзилі та бажає йому якнайкращих успіхів в цьому високому й відповідальному становищі!

Щастя, Боже!

О Б І Ж Н И К Ч. 1

ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ У Н Р В АМЕРИЦІ

1. Управи Відділів Об'єднання Прихильників ДЦ УНР в екзилі та поодинокі члени та численні симпатичні звертали ся до Головної Управи Об'єднання в ЗСА зі запитами в справі ситуації в УККА, нашого відношення та нашої співпраці. Метою цього Об'єднання є з'ясування цієї питання.

2. Засадниче становище ДЦ УНР в екзилі і Президент УНР до УККА є загально відоме й тут ми його повторимо тільки коротко:

а) ДЦ УНР ставиться абсолютно позитивно до всіх суспільно-громадських центрів української громади в різних країнах світу. Це становище є незмінне й бездискусійне;

б) ДЦ УНР через свої громадські формації співпрацює з такими центрами й намагається їм допомогти в їхній розбудові й зміцненні;

в) суспільно-громадські центральні, як УККА, КУК, Українська Центральна Репрезентація в Аргентині, Об'єднання Українських Організацій в Австралії й інші є частиною нашої діаспори, а українська діаспора в світі є частиною того фундаменту, на якому приходиться ДЦ УНР діяти;

г) ДЦ УНР завжди був за тим, щоб існував тільки один такий суспільно-громадський центр і тому завжди протиставився й буде протиставитися творенню других таких центрів.

3. До XIII-го Конгресу УККА, на якому деякі організації вишили зі залі, була довга підготовка. Деякі твердження, що підготовки не було, або вона не була відома, не відповідає правді. Була Підготовча Комісія, що здавала звіти у пресі зі своєї діяльності і хто був зацікавлений міг з її роботою запізнатися. Зате правдою є, що в пресі не було звичайної в таких випадках дискусії. Але це не вина, а ні не справа тих, що з рамени УККА приготували Конгрес. Це питання громадської активності поодиноких організацій і громадян.

4. На XIII-й Конгрес значна частина складових організацій УККА прислала скандально мало делегатів. Зорганізували масову участь своїх членів тільки організації Визвольного Фронт (бандерівці). Про їхню масивну допомогу було загально відомо, про це були публічні розмови й коментарі. Навіть поширювалися передбачування, що бандерівці можуть використати свою більшість для того, щоб перевернути УККА. Проти того були застереження, але згідно з демократичними принципами, на яких побудований УККА, більшість вирішує справи.

5. Твердження, що більшість поступила не статутно, не обривши знов ротаційних ексекютивних містогалов, зовсім не правдиве. В статуті такого немає і ротація була застосована тільки раз за цілих сорок років існування УККА. Ця ротація не була успішною і демоліберальний табір через сів і його орган "Наш голос" (Трентон, штат Нью Джерзі) висловилися проти того. Так само висловилася проти того більшість делегатів і цим справу перерішено згідно зобов'язуючим статуті і демократичними звичаями.

6. Спроби компромісу з боку більшості не мали успіху, бо меншість на це не погодилася. Меншість, не зважаючи на мінімальну кількість своїх делегатів, домагалася домінувати й позиції й вимагала більше постів. Але це було б зовсім недемократично й несправданно.

7. Після Конгресу дехто поширював поголоски, що президія не давала висловитися представникам меншості. Це зовсім протилежне до правди. Представники меншості становили, принаймні, дві треті дискутантів. На околу 50 дискутантів їх було щонайменше понад тридцять. Коли ж ідеться про протести зі залі й непарляментарну поведінку, то ними визначилися власне представники меншості.

8. Речниками меншості були: пані Маруся Бек, д-р Р.Барановський і до якоїсь міри представник УНСоюзу д-р І.Фліс. Пані Маруся Бек не має до сьогодні вясненої справи своєї делегатури на Конгресі, але не зважаючи на те, вона виступала неодноразово; як бачимо меншість покривалася з опозицією до ДЦ УНР. Ця опозиція, зложена з частини лівих УРД-Півців, мельниківців, двійкарів і Українського Демократичного Руху, веде скандальну кампанію проти ДЦ УНР і намагається його розбити. Вони роблять наклепи на поодиноких осіб, поширюють різні вигадки на ДЦ УНР, розбивають Відділи і т.д. Вони і на XIII-му Конгресі робили, де тільки могли, агітацію проти ДЦ УНР.

9. Тепер кожному ясно, що представники ДЦ УНР мусіли залишитися в УККА і там продовжувати конструктивну, корисну для громади роботу. Ми не можемо підтримувати тих, що ввалять ДЦ УНР, навпаки, ми мусимо їм на кожному кроці протиставитися. Тут ми навіть не маємо вибору. А тому ми не лише в УККА залишилися, але й наші делегати там будуть якнайактивніше працювати. До УККА тепер входять такі організації: Провідіння, Українська Народня Поміч, значна частина членів УНС з Головою Контрольної Комісії УНС й іншими членами керівних органів, Об'єднання Прихильників ДЦ УНР в ЗСА, ООЧСУ й інші організації Визвольного Фронт, громадські формації, ОУРДП (колись під проводом д-ра М.Степаненка), Гетьманці, СВУ й цілий ряд інших установ, разом околу 85% українських організованих громадських сил.

10. Постає питання, як ми ставимось до повороту до УККА тих, що вишили. Ми є за тим. Ми думаємо, що в УККА повинні бути всі національно-громадські організації. Але ми проти того, щоб пости в УККА займали люди для гонорів. Хто є в керівних органах УККА, мусить працювати! УККА це установа для нашої спільної праці, а всі, що працюють завжди погодяться.

Січень 1981 р.

За Президію: С.Букшова –
Голова Головної Управи

Об'єднання Прихильників Державного Центру Української Народної Республіки постало з метою допомагати українському народові в боротьбі за національно-політичне визволення, а це значить за відбудову й закріплення на всіх землях України держави українського народу — Української Народної Республіки. У вільному світі, де українці й українські громади живуть у діаспорі, завданням Об'єднання разом з іншими українськими організаціями є підняти силу й значення українських громад, збільшувати їхню роль в боротьбі за українську державність та в протиставленні світовому комунізмові. Для досягнення тих великих цілей Об'єднання Прихильників ДЦ УНР:

1. Підтримує Державний Центр Української Народної Республіки усіма засобами допомагає йому, а в першу чергу шляхом організування якнайширшої всегромадської підтримки для нього.

2. Разом з іншими українськими організаціями докладає всіх зусиль для зміцнення української громадськості в діаспорі, для її розбудови на всіх ділянках життя.

3. Шукає шляхів, щоб разом з іншими поневоленими народами творити фронт спільної визвольної боротьби.

Об'єднання Прихильників ДЦ УНР завжди підтримує ало і підтримує принцип спільної праці й боротьби всіх українських самостійницьких сил у світі. В тій цілі воно діяло й діє в українських громадах на всіх теренах нашого поселення та входить у склад центральних організацій.

Представники Об'єднання завжди й усюди ставлять загальногромадське добро, загально-національні завдання вище інтересу групового, партійного, особистого. Саме тому Об'єднання Прихильників ДЦ УНР в ЗСА взяло активну участь у працях XIII-го Конгресу УККА, а після того разом з усіма іншими патріотичними організаціями й людьми доброї волі бере й братиме участь в діяльності УККА для громадського добра. Зрештою так само поступають наші споріднені організації на всіх континентах і в усіх країнах, де ми є.

На жаль, з боєм серця мусимо ствердити, що в часі XIII Конгресу УККА і після нього частина наших дезорієнтованих громадян, або — так звана опозиція, розгорнула непереміжну кампанію проти більшості на XIII-му Конгресі і його рішень та ухвал. Всупереч найосновнішим вимогам демократії ті громадяни й організації вже перед Конгресом почали дискримінаційні й шкідливі для нас усіх публічні

виступи й напади в пресі, засуджуючи українських громадян і їхні організації, які є іншої думки від них.

Та акція набрала жалюгідні розміри і люди, яких у громаді не видно, які мало, або й нічого не роблять, нічого для нашого громадського життя не дають, а серед них у першу чергу вічні мальконтенти й розбавачі виступили на громадській форум, обкидаючи болотом усіх інших. Ті всі, що нехтують визвольною боротьбою українського народу й нашими найвищими політичними ідеалами, ті всі, які писали листи до советських достойників в Україні й нав'язували з ними так званий діалог, навіть ті, які розбавили наше церковне життя, знайшлися в одному "опозиційному" таборі й обкидають лайкою все, що не по їхньому. На жаль, у деяких випадках їм удалося збаламутити і чесних громадян.

Діється це в часі, коли Москва в Україні винищує українських патріотів, коли вириває з корінням цінності створені українським народом, коли московська агенатура з поновленою силою почала наступ на українську громадськість у світі. Діється це в часі, коли над світом нависла загроза а нових великих конфліктів, Московський імлітаризм та війська його сателітів поневолюють країну за країною, знищують їхній національний лад, суспільну структуру, щоб зробити з них послушне знаряддя у своїх руках.

В такій ситуації Об'єднання Прихильників ДЦ УНР закликає людей доброї волі, всіх українців у ЗСА, ставати до спільної праці в УККА. Лише праця в громаді і для громади, лише праця в громадських організаціях і установах, лише праця в наших церквах, церковних громадах, школах і справжньою легітимацією громадської вартості і зрілості. Хай кожен працює на вибраному для нього найвигіднішому відтинкові, у будь якій діяльній в системі УККА. В такій спосіб ми доб'ємося найважливішого: єдності праці, єдності зусиль.

Відкиньмо взаємну дискримінацію і боротьбу груп! Всі, хто є активними в свідомій українській громаді мають право провадити організаційну чинність. В такій громаді всі рівними, а цінять їх по їхній праці. Не гримкі слова, декларації, підписи й засуди інших, а діла для громади, здобуті успіхи є свідомством громадської вартості. Прийшов час, може вирішальний час, щоб зорганізовано взялися до великої роботи. Робота дасть нам силу, а сила дасть нам успіхи й остаточною перемогу.

Як створиться уряд...

(Закінчення зі стор. 6)

не допоможе. Бо західноукраїнські землі замалі, щоб самі могли створити цілу суверенну, соборну Україну: в цьому вирішальна роль припадає таки великим масам українського народу на середньосхідних українських землях, без чого вся Україна не вирветься з нищівної неволі. А, крім того, такими твердженнями ми ллємо воду на млин різних московських імперіялістів, які твердять, що самостійної України хотять «только галичан».

Нам — тут у вільному світі — легко виявляти нашу національну свідомість, але спробуйте це зробити там, на батьківщині, під терористичним режимом окупанта, який на середньосхідних українських землях триває далеко довше, ніж у Галичині. Але не тільки на західноукраїнських землях росте рух спротиву окупантам.

Порівняймо нинішню ситуацію з роком 1917-им. Тоді теж, перед революцією 1917 року в Росії, немовбито не було національної свідомості серед широкіх українських мас в наддніпрянській Україні. Проте, в кілька тижнів по вибуху революції на вулицях Києва і Петрограді відбулися столітницькі українські маніфестації. Москваці дивилися і дивувалися: звідкіля, мовляв, взялися опці українці!.. Тепер обставини для нас далеко кращі, ніж у 1917 році, бо український народ таки багато пережив, багато чогого навчився і його свідомість пішла безумовно наперед і тому треба вірити, що український «материк» довкола Києва виявить себе на належній висоті і що в вирішальний момент прийдуть не сотки тисяч, а мільйони українців, які будуть не лише маніфестувати, але й діяти в напрямку відновлення

своєї суверенності і встановлення своєї суверенної влади. Тоді нашим обов'язком з країн вільного світу буде допомогти їм, чим і як зможемо.

Висловлена в останньому уступі цієї статті візія майбутнього — це не «не-реальні мрії». Бо вона побудована на законах історії і на тому розвиткові подій, що відбуваються в Україні вже понад 60 років. Хто думає інакше, той не вірить у майбутнє української нації. І, якби ця візія не здійснилася — це було б нашою страшною національною трагедією — може на довгі, довгі часи...

"Свобода" ч.ч. 236-237, 1979.

"Мета" ч.1(166), 1980.

Треба признати той факт, що від кількох років частина українських еміграційних політиків та інтелектуалів, виходячи із індивідуальних позицій безперспективності та втрати (чи то й відсутності) життєвого ідеалізму, ця частина самопливом зрушила у бік національного ідеологічно-безхребетного лібералізму. За простонародною говіркою, це значило б — "не тратьте, куме, сили та сідайте на дно". А в наших еміграційних обставинах це як вода на ворожий самостійності України облив.

Цей слабодухий лібералізм у даний період пливе у фарватері лівацького світогляду, що є орієнтований "чистим" марксизмом-ленінізмом, а може посередньо й Советами.

Деякі з наших лібералів-паціфістів намагаються довести, що вони також проти червоної Москви, а тому світоглядом їм не лишається іншого виходу як робити ставку та орієнтацію на бльок так званого "третього світу", що, ніби, в пору описується "третьою силою" поміж советською тоталітарною системою та західними капіталістичними країнами. Не так давно цей "третій світ" відбував свій з'їзд на комуністами опанованій Кубі, а результатом повищо го прем'єр її Фідель Кастро очолив "Радун" країн "третього світу".

Нам кажуть, що тому що Совети посідають смертельну ядерну арсенал, то інші, навіть, великодержави, прагнуть мирного співіснування з ССРСР. Отже, за логікою цих наших новоспечених лібералів, нам українцям треба з повищо робити свої висновки та відповідно дотримувати гнєнь сильнішого світу цього пристосовувати й нашу політичну концепцію, щоб, мовляв, від нашої крайне-опозиційності до комунізму була не зазнала руїни й Україна — чи пак УРСР..

Тут же наші еміграційні речники лібералізму рекомендують нам і розв'язку, беручи до уваги "реальний" стан в УРСР. А тією "розв'язкою" є їхнє посилення на советську конституцію, як норматив, в рямцях якого й належалося б провадити українську політику. Тобто ліберали і опісти повели "модну" кампанію за таке поведження української діяспори, яким би не порушувати комуністично-советських законів, бо, мовляв, советська конституція "гарантує" право аж до виходу України із ССРСР...

Власне, ота учадівна від безперспективності в затяжком еміграційному часі деяка наша інтелігенція, повернувши свої політичні оглоблі в протилежний бік, почала перед кимсь вислужливо, а нас навчати, що — "Як можна нині інтелігентно вести дискусію на тему майбутнього устрою України, коли знаємо напевно, що рішення цих справ буде в руках народу, сущого на Батьківщині, а не еміграційних недобитків?" — пише М. Бараболяк в "Українських Вістях" (Детройт, США) ч. 48/2430/. Цей полисувач так помакував кадровими прокляттями советської преси на адресу української самостійницької еміграції ("недобитки!"), що й собі ними ж побичував українську політичну еміграцію та й себе ж разом, хіба що з надією на "вітчизняне" помилування.

Цікаво, що поруч цих порівняно пізніших поставших лібералів, уже більше років тому середовище, що видає тепер газету "Українські Вісті" (Детройт, США), в своєму Бюлетні "ЦК УРДП" ч. 5 за липень 1970 р., в статті "Реставратори капіталізму?" на адресу українців-патріотів, які не поділяли реалітетницьких лівацько-лібералістичних потягнєнь, писало: "Через свою таку діяльність в Україні, ці люди не мають ніякого вигляду на поворот додому, навіть коли Україна стане самостійною державою, бо за свої колишні діла їм доведеться відповідати перед судом. Одинока їхня можливість повороту, це прибути туди з новим окупантом в характері його служок. Ось цим і пояснюється чому вони за капіталізм. Звідси і походить їхнє реакційне "вірую". Їхня визвольна концепція, це ставка на війну..."

Тут коментарі зайві, бо це середовище вже давно показало свої реалітетницько-зміновіховські карти.

Ліво-ліберали, що багато років ожирювалися на чужині під претексом борців за самостійність України, коли тимчасово кон'юнктура змінилася, виявили своє справжнє обличчя тим, що вони вже не є ніякі самостійники та переключилися на рейки безпереріпливих паціфістів.

Візьмімо для прикладу ще одну люстрацію. Недавно був надрукований різдвяний та новорічний заклик "Центрального Комітету УРДП" ("Українські Вісті" ч. 1/2433), в якому ані одного разу не названо теперішніх окупантів України комуністичними, а лише фашистськими: "фашистська сила", "кремлівський фашизм", "червоний фашизм", "кремлівські фашисти"... А на закінчення ще й доданом туманно, що автори сподіваються "відродження українського народу у вільній демократичній державі". Цікаво, чому автори повищого заклику уникають таврувати невідомої комуністичну систему її цілком легальним, хоч і кривавим, ім'ям, а натомість підмінюють комунізм зовсім для авторів тепер безпечною назвою фашизм? Часом промовчування чогось говорить ясравіше само за себе...

У повищому закликові йдеться не про відновлення уже понад 60 років тому проголошеної та вибореної на рідних землях незалежної Української Держави, а — лише покращання для народу, хоч, може, і в чийсь чужій державі. Тут і там цим авторам так і кортить наголосити, що їх задовільнить мінімум того, що окупант може дозволити народові.

Українській нації "плебісцит" не потрібний: наш народ, виявивши свою волю державною формацією, УНР, вже понад 60 років тому сказав своє рішуче національне "Я". Фізично сильніший комуністично-московський окупант тимчасово переміг нас, але наш Державний Центр виїшов на еміграцію та зберіг своє існування на чужині. ДЦ УНР в екзилі є законним урядом тепер окупованої України і було б великою кривдою, як дехто тут пропонує, розпочинати нове "самовизначення" України, бо, мовляв, створена 60 років тому УНР — "застаріла концепція". Недавно слухав на цю тему писав д-р В. Тремблський у "Свободі" за 22 січня 1981-го року: "Виступаючи лиш як національна одиниця без постійного покликування на державність України (її міжнародне становище зперед півстоліття), ми хоч-не-хоч деградуємо нашу визвольницьку справу до рівня цих народів, які змагаються за незалежність вперше. Ось того роду визвольницьке питання маємо в Африці на Близькому Сході. А українська проблематика до такого комплексу не належить! Тому ми мусимо бути свідомі нашого становища та консеквентні, якщо бажаємо мати успіх в наших міжнародних взаєминах за встановлення чи привернення суверенності України." —

Гнилий лібералізм у світовому масштабі вже давно зайшов у тупик, бо його неприродні постулати не виправдали себе в практичному житті. Прикладом тому можуть бути недавні вибори президента та законодавчих органів США, де велику перемогу над лібералами здобув консерватизм. Але про українців кажуть, що вони звикли "задні пасти", тобто наші ліберали далеко відстають в політиці, або підбирають те, що інші вже викинули на смітник.

Та ж хіба оті наші ліво-ліберали не чули, що на території й УССР за приписами советської конституції відбуваються "всенародні" вибори, в яких 99.99% населення віддають свої голоси за "блок комуністів і безпартійних". А значить, за тим же советським правом, народ виявляє "свою" волю та "ошасливлені" результатами і, очевидно, "еміграційні недобитки" не в силі змінити той устрій в "стране победившего социализма", то й навіщо еміграційна "інтелігентна дискусія", що проти неї так реакційно виступає вищегаданий автор. Ну, а вже стежити, щоб рете-

льно виконувалися советські закони, то це пріоритет повних лібералів, бо це їхня "визвольна концепція" на даному етапі.

Самостійницька українська преса на чужині робить ко-рисну нашій національно-визвольній справі прислуго, друкуючи тематику революційно-визвольної боротьби української нації. Так звані ліберали з цього приводу кепкують з української еміграції, яка, мовляв, "бавиться революційними фразами"... На цю тему дуже влучно висловився Президент Лівійський в статті "Стан української визвольної справи у зв'язку з сучасною міжнародною ситуацією", що її помістили кілька українських часописів та з якої цитуємо: "Свого часу розповсюджувався серед українців погляд, що ані війна з СССР ані революція не можуть братися в рахунок, а тому шлях до якої не здійснення нашої мети (відновлення суверенності нашої соборної держави), то принаймні до "покращання умов", в яких перебувають наші земляки на батьківщині, може йти лише через лібералізацію чи демократизацію режиму в СССР. Інші (зокрема політична концепція, якої тримався Державний Центр УНРеспубліки в екзилі і його діячі чи більшість з них) вважали, що шлях до відновлення нашої суверенної державності йде через остаточний революційний вибух серед поневолених Московю народів, у тому числі і серед українців, в наслідок чого прийде до розвалу російсько-советської імперії і стане можливим й оте "покращання умов", якого ми, звичайно, всі прагнемо. Тепер гострота дискусії на зазначену тему проминула або й зовсім ушухла, бо ж хіба всім "відкритися очі", що жадна лібералізація чи демократизація тоталітарного режиму в СССР неможлива. Проте й тепер нам (тим, що голосять свою концепцію упадку тоталітарної імперії шляхом революції) – може, що не цілковито виключене і під цю пору, і в наслідок зовнішнього конфлікту СССР, але, не доведи Господи, без ужиття стратегічної нуклеарної зброї закидають, що ми бавимося "революційними фразами" і вважаємо що революція вже от-от вибухне. Але це зовсім неслухний закид. Зокрема я не раз твердив, що отой кінцевий революційний вибух мусить "назріти". Але для "назріння" революційного вибуху потрібно, так би мовити, утримувати "революційну атмосферу". Без цього якби революція вже "назріла" ми, українці, не будемо до неї готові, як не були в році 1917, і втратили б нову можливість, яка може не швидко вже трапилася б. І що сказали б наші борці на батьківщині, які покликаються, ша правда, на советські конституції й облудні висловлювання Леніна, але в ці советські конституції і здійснення їх параграфів напевно не вірять, – що вони сказали б, якби довідалися, що ми, тут у вільному світі, раптом почали орієнтуватися на лібералізацію режиму в СССР і відмовилися від революційної боротьби, як у

вони там провадять, хоч і покликаються на параграфи конституції. Отже, ми не закликаємо наших земляків на батьківщині до якихось непродуманих революційних виступів у сучасних умовах, але ми віримо у прийдешню всенародно революцію серед усіх поневолених народів СССР і віримо, що тільки ця революція принесе нам визволення і падіння імперії."

Ми всі були і є свідками, що Державний Центр Української Народньої Республіки в усіх обставинах зовнішньої та внутрішньо-української політики неухильно стояв і стоїть на становищі за відновлення незалежної української держави – Української Народньої Республіки, за повну національну державність України, а не за якусь там мінімальне "покращання" з ласки советської конституції. Наш Державний Центр у своїй чинності цілковито спирається на розгалуженість та ефективність діяльності Об'єднання чи Товариств Прихильників ДЦ УНР по різних країнах вільного світу.

Завданням кожного з членів Головної та Місцевих Управ, як і кожного члена Об'єднання Прихильників у США самовіддано працювати для ще дальшого організаційного росту Об'єднання, для активізування тих відділів, де помічається спомаління у виконанні взятих патріотичних обов'язків. Наш політичний ідеал – Незалежна Українська Держава – є вже довгий час частиною нашого буття на цьому світі. Цей наш ідеал повинен перманентно кликати нас до національно-державницького чину, до чину, що відповідає нашим теперішнім обставинам та можливостям. Ми могли б бути пасивними самостійниками, але для всіма нами бажаного скорочення шляху до перемоги нашого ідеалу, ми життям покликані завжди бути в авангарді борців, бути активними трудівниками у всесторонньому підперті Державного Центру УНР. Будьмо живим і дієвим прикладом, щоб нас наслідували інші!

Обставини людського буття тут учать нас, що ми на цьому світі не для того, щоб насолоджуватися легким життям (бо воно не є легким!), але ми є тут для того, щоб набутти певний душевний досвід, щоб своїм умінням при допомозі сили волі перебороти труднощі природного життя та сповнити місію цього нашого свідомого покликання.

Проречистими рядками Лесі Українки ми фіналізуємо й апробуємо повищу думку:

*Я на вбогім сумнім перелозі
Буду сіять барвисті квітки,
Буду сіять квітки на морозі,
Буду лить на них слюзи гіркі,
І від сліз тих гарячих розтане
Та кора льодова мічна..."*

/ В.Лозовий/

ІЗ ЛИСТА ДО ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ

... В терені, в якому я живу, наша громада невелика, але досить людей з різними поглядами. В міру можливості ми переводимо "Коляду" на Державний Центр УНР, урочисто відзначаємо дні 22-го січня 1918 - 19 р.р. В церкві переводимо збірку на потребу ДЦ УНР, влаштуємо академію - доповідь. Як на академії так і проповідь в церкві виголосив я. Шевченківські дні також відзначаємо і в церкві і на академії. На академії слово виголосила пані д-р Євгенія Савчук – член ОП ДЦ УНР. На концерті виступали діти та збірний хор м.Мілівці, штату Нью Джерзі. В травневі дні – трагічна смерть бл.п.Симона Петлюри – також відзначаємо в церкві і на сходах та переводимо збірку на ДЦ УНР. Так само відзначаємо День 1-го Ли-

стопада та переводимо збірку на воєнних інвалідів.

Всі ці знаменні дні в історії українського народу пов'язуємо з діяльністю законного Уряду Української Народньої Республіки – незламного та непохитного символу IV - го Універсалу УНР.

Крім цього я брав участь в останньому з "їзд" Об'єднання Прихильників та в засіданні Експозитури ДЦ УНР в листопаді місяці м.р., а також – від нашої громади в XIII-му Конгресі УККА. Отже, роблю, що можу.

Слава Україні!

Протопресвітер В.Коваленко

Як створиться уряд вільної України?

Комусь може видаватися, що питання в наголовку цієї статті не є актуальне, бо вільної України ще немає, постати вона може тільки після розвалу совєтсько-російської імперії, а на такий розвал невідомо, як довго треба ще чекати. Проте, це питання вже не раз порушувалося серед українських політичних кіл у вільному світі, а саме відновлення вільної України (тобто відновлення повної суверенної української держави) залежить від того, чи і як українці потраплять відразу ж, у момент захитання совєтсько-російської імперії створити свій центральний уряд і тим самим взяти владу у свої руки на етнографічній українській території. Та й сам розвал згаданої імперії у визначній мірі залежатиме від того, якими силами будуть розпоряджатися українці й інші поневолені нині народи і чи ті сили виявлять себе зрілими й однастайними у момент «вирішальних подій».

В українській політичній думці вже віддавна устійнилися такі гасла, як «власні сили українського народу», «домінуюча ролля батьківщини» і т. п. Дехто навіть надуваєє цією гаслами, бо ж ясно, що власні сили свого народу мають шукати для себе союзників, а батьківщина і тепер і тим більше у момент «вирішальних подій» потребує і потребуватиме допомоги. Однак одна річ є хіба бездискусійною: український народ мав би в той чи інший спосіб вилонити з себе життєздатний провід (як це було більш чи менш щасливо зроблено в 1917 році з Українською Центральною Радою) і цей провід мав би справляти владу, як уряд суверенної держави, на території соборної України. Після того мали б прийти вибори до Конституантні відновленої української держави, мала б бути схвалена постійна і достосована до нових обставин національного життя конституція цієї держави, мали б бути устійнені кордони цієї держави (бо українська етнографічна територія далеко не сходиться з територією московської колонії, що існує під назвою УССР), мали б бути нав'язані зносини з чужинцями світом і т. д. Всі українці мали б визнати такий український тимчасовий уряд і поспішити йому з всебічною допомогою. Ця остання справа визнається хіба всіма українськими політичними середовищами, а прикладом Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі не раз приймає офіційні постанови про те, що на випадок виникнення в Україні суверенного українського уряду, що беззаперечно стоїтиме на позиціях суверенності української держави, — в такому випадкові екзильний уряд УНРеспубліки вважатиме свою місію за скінчену, визнає посталий в Україні суверенний уряд, передасть йому всі свої повноваження (що походять з часів Центральної Ради, Трудового Конгресу і Директорії УНР) і постарается — чим зможеть і як зможе — допомогти цьому українському урядові, що створиться в час отих «вирішальних подій» на території України.

Та останнім часом чується голоси (не є суттєве, звідки такі голоси йдуть), що, мовляв, українці на батьківщині в момент захитання московської імперії будуть — після жажливого терористичного режиму совєтсько-російської окупації — незорганізовані, слабі, навіть нерішучі, а тому їм буде дуже важко або й неможливо вилонити власними силами свій суверенний уряд, свою центральну владу — їм треба, мовляв, допомоги з-зовні. Отже, треба шукати способів такої зовнішньої допомоги.

Першою «рецепт» щодо такої зовнішньої допомоги — це три мільйони українців, що перебувають у вільному світі. Вони, мовляв, оті українці з вільного світу мали б приготуватися до того, щоб у відповідний момент (коли настане ота легендарна «дванадцята година») масово «піти в Україну» і допомогти українцям на батьківщині створити свою владу, свій уряд і закріплювати відновлену українську державу.

Проте, з якою пошаною не ставиться до досягнень і загальнонаціональної праці українців у вільному світі, такий рецепт видається мало реальним. Насамперед треба звернути увагу на ту обставину, що серед українців у вільному світі немає єдності під політичними поглядами. І якщо дехто, може, слухно вважає, що національно-державна і політична єдність, як настануть грізні події, з'явиться «за одну ніч», то... чи ця «ніч» не буде задовгою в той час, коли треба буде діяти блискавично швидко?! Подруге, хто мав би серед отих трьох мільйонів «іти в Україну»? Не забуваймо, що серед тих трьох мільйонів є дуже і дуже багато національно байдужих. Далі, якщо «дванадцята година», як це дехто вважає, приїде швидко за яких 10 років, то в якому віці будуть ті українці, які прийшли з України до вільного світу уже свідомими і дорослими мужиками? Їм буде не менше 70-ти літ, якщо не більше, багато з них будуть уже спочивати на кладовищах. А молодь? Так, молодь може «піти», але далеко не вся, бо ж і про неї мусимо бідкатися щодо її збайдужіння в справах національних. Але молодь, яка або не володіє вже українською мовою, або володіє дуже слабо, і яка, найголовніше, виростає у зовсім інших умовах і не знає ні життя, ні обставин, ні духу, які панують на батьківщині, — така молодь ледве чи зможе відграти провідну роллю в майбутньому при творенні української суверенної влади їй, як і старшим українцям, що перебувають тепер у вільному світі, припаде ролля допоміжна, яка може бути велика, але таки лише допоміжна.

Другий «рецепт» — це допомога прихильного для нас західного світу, який, мовляв, може допомогти Україні «стати на ноги». Питання про те, у якій мірі західний світ ставиться прихильно до

ідеї відновлення суверенної української держави — це окрема тема. До цього часу ми — крім виявлення декларативних симпатій з боку окремих політичних діячів в державах Заходу, які, проте, не являють собою представників урядової політики цих держав — мало або зовсім ніяк можемо покликатися на конкретні і серйозні прояви зрозуміння і підтримки в міродійно-урядових колах держав Заходу для справи відновлення суверенної України. Досить обережна і вкрай підтримка прав людини також в Україні — це далеко не являє собою підтримки національно-державних прагнень українців. Ця постава Заходу може вправді змінитися, але лише під впливом рішучої й недвозначної державницько-самостійницької настанови самих українців — як насамперед на батьківщині, так і тих, що перебувають у вільному світі. Але — так як справи стоять сьогодні — уявити собі, щоб якась із західних держав чи бльок цих держав активно включилися у справу творення в Україні її суверенної влади, це виглядає ілюзорично. І як і м способом?

Чи ці держави мали б скидати на парашутах тих, які зуміли б установити в Україні суверенну владу? Залишаймося в площині реальності!..

Видається, що два обговорені перед цим «рецепти» справи не допомагають. Обидва вони можуть відограти в майбутньому роллю тільки допоміжну. Вільні українці можуть відграти велику роллю в майбутньому, коли всіма силами і всіма доступними їм способами (також тим, що частина їх «підє» в Україну) підтримають той національно-державний осередок, який створиться у час «вирішальних подій» на батьківщині. Вони муситимуть вжити своїх зв'язків у країнах Заходу, щоб ці країни не лише декларативно, але й реально підтримали український суверенний уряд, який виникне на батьківщині. Але для виявлення підтримки і з боку вільних українців і з боку Заходу, треба, щоб існувало те, що треба підтримувати. А це може виникнути тільки в самій Україні, а не поза її межами. Чи на це спроможні наші земляки в Україні? Думати можна і треба, що так.

Нам тут у вільному світі треба припинити говірки про малу національну свідомість українців на батьківщині, зовнішнім виявом чого мала б бути російська мова на вулицях Києва, а навіть і Львова. До речі, некорисними для нас є також твердження про те, ніби національна свідомість є сильною тільки в Галичині і, взагалі, в західній Україні, а на східних українських землях ця справа стоїть, мовляв, зле чи в кожному разі гірше. Звичайно, історичні обставини спричинились до того, що в Галичині є більша національна стійкість. Цим слухно можуть гордитися викідці з Галичини й інших західньо-українських земель, але це в загальному справі

(Продовження на стор. 3)